

Visueel paspoort

Je eigen uitleg over waar jij blijvend mee moet leven

Raymond van Soldt

Ik zie door het bos de bomen niet meer

Ik ben slechtziend geboren met een gezichtsscherpte van ongeveer 25%. Dit komt door een aangeboren netvliesandoening die met name de macula (gele vlek), net datgene waar je scherp mee ziet, aantast. Hierdoor mis ik de details in mijn zicht. Geen bril kan dit corrigeren.

Op mijn 25^e was mijn gezichtsscherpte 15 % en is nu gedaald naar 10%. Dichtbij op leesafstand is dit nog 8%. Dit houdt in dat wanneer een goedziende vanaf 10 meter een tekst op een bord kan lezen, ik ongeveer hetzelfde zie vanaf 1 meter. Een gezicht lezen of herkennen lukt mij dus niet.

Het is eigenlijk net alsof ik door een beslagen ruit kijk, al heb ik dat zelf niet door omdat die ruit nooit schoon is geweest.

Om voor mij optimaal te kunnen zien heb ik veel contrast en licht nodig. Maar ditzelfde licht (strooilicht) is zeer hinderlijk en vermoeiend. Ik draag dan ook vaak een zonnebril, ook al zie ik dan minder goed.

In het donker gaat mijn zicht ernstig achteruit.

Mijn hersens zijn constant bezig om met de weinige input die via mijn netvlies binnenkomt herkenbare beelden te maken. Dat vergt veel energie.

Alles dat vergroot wordt is voor mij beter te onderscheiden. Ik gebruik daarvoor hulpmiddelen. Een loepbril, televisieloep, verkijsertjes en vergrotingssoftware op mijn computer met daarbij spraakondersteuning, zodat het wordt voorgelezen.

Dit alles kost wel meer tijd en is vermoeiend. Vaak onhandig en soms gewoonweg irritant en frustrerend. Bijvoorbeeld een tekst lezen met mijn

loepbril die de letters 4 keer vergroot, betekent de tekst doornemen met een gezichtsveld ter breedte van een krantenkolom. Een tekst scannen lukt dus niet en moet ik woord voor woord lezen. Handgeschreven teksten letter voor letter.

Als ik tegenover je aan een tafel zit, zie ik je houding en je hoofd, maar niet je gezicht. Het zal me dus niet opvallen dat je naar de schoonheidsspecialist of kapper bent geweest. Je ogen zijn donkere vlekken, je neus neem ik voor lief en hoor alleen aan je lach dat je vrolijk bent. De kans is groot dat ik, bij een volgende ontmoeting in een andere setting, je niet zal herkennen. Ook op afstand zie ik geen details. Een bos gezien vanaf zo'n 100 meter is een hoop bollend groen, als aaneengesloten broccoli. De afzonderlijke bomen zie ik niet.

Autorijden heeft er nooit ingezeten voor mij. Overdag durf ik nog wel te fietsen. Niet ter ontspanning, maar van A naar B. Dit om me niet totaal afhankelijk te voelen. Ik vergeet niet snel waar paaltjes of onlogische stoepranden zijn.

Als ik een kruispunt nader, zie ik beter als ik rechtdoor blijf kijken dan wanneer ik naar links en rechts kijk, doordat ik alleen nog met de periferie rondom de gele vlek zie. Daarmee zie ik of er iets aankomt. Bewegende objecten merk ik wel goed op. Maar kan hier ook van schrikken. Zie niet wat het is en kan dus niet inschatten wat het gaat doen.

Steeds vaker maak ik gebruik van mijn herkenningstok. Deze gebruik ik voornamelijk om aan te geven dat ik slechtziend ben en men niet raar opkijkt wanneer ik straatnaambordjes of stations borden vraag voor te lezen

of op mijn knieën ga in een lift om de etageknoppen te lezen.

Op straat kan het gebeuren dat ik je voorbij loop zonder je te herkennen en dus te groeten.

Wanneer je mij groet, wil je dan ook je naam erbij zeggen, anders weet ik niet wie mij een goede dag wenst.

Gedurende mijn leven heb ik andere manieren van waarnemen ontwikkeld. Luisteren, een sterk gevoel voor interpreteren, doorzetten, aan-en invoelen. Creatief denken en oplossingsgericht. Ook mijn oriëntatiegevoel is goed ontwikkeld.

Om de gemoedstoestand van iemand in te schatten gebruik ik andere zintuigen dan het gezicht aflezen. Dus meestal weet ik wel hoe iemand er bij zit. In een groep gaat dat echter niet.

En dat vind ik dan ook het moeilijkst te dragen. Dat ik mensen niet herken

en het gezichtsuitdrukkingen spel niet kan meespelen. Flirten werkt bij mij dus helaas niet.

10% gezichtsscherpte lijkt zeer weinig, maar dat geldt wanneer je vanaf 100 % rekent. Ik heb nooit 100 % kunnen zien. Als je vanaf 0% rekent is het best veel. Sterker, het is alles voor mij. Zo heb ik geleerd veel zaken op mijn eigen manier te doen, breed te kijken en hulp te vragen waar nodig.

Deze introductie is dan ook niet bedoeld om jullie hulp te vragen, maar om te laten zien wat er speelt. Niet om heel voorzichtig met mij om te gaan of zaken uit handen te nemen.

Ik zal zelf aangeven waar ik moeite mee heb en hulp nodig heb.

Ik vraag slechts jullie begrip daarvoor.

Visueel paspoort **Raymond van Soldt**

Ik ben slechtziend
Gezichtsscherpte 8 tot 10 %

Ik zie geen details

Ik zie jou wel, je gezicht niet

Als je me gedag zegt, zeg je naam
er dan bij

Licht hindert mij

Gezichtsuitdrukking zie ik niet

Ik durf overdag nog te fietsen

In het donker zie ik heel slecht

Loop dan met herkenningsstok